

ROLNIK

Motto:
„Uczcie się
wzbogacać
się —
czekajcie.

Bezpłatny dodatek do „Głosu Wąbrzeskiego“ poświęcony zagadnieniom rolniczym

Nr. 2

Wąbrzeźno, dnia 17 stycznia 1931 r.

Rok 3

Komunikaty Instruktora Rolnego P. T. R.

KOMUNIKAT NR. 17.

KOMUNIKAT NR. 19.

dot. upoważnień danych przez Ministerstwo Skarbu Izdom Skarbowym i Urzędem Skarbowym na rozłożenie i odroczenie płatności podatków.

Warunki organizowania Sekcyj Przystosobienia Rolniczego PTR. w roku 1931.

Ministerstwo Skarbu wydało okólnik z dn. 10. 12. 1930 r. L. D. V. 6334/1, którym upoważniło: 1) *Izby Skarbowe* do wydawania im we własnym zakresie:

Niniejszem podajemy do wiadomości następujące warunki organizowania Sekcyj Przystosobienia Rolniczego PTR. w roku bieżącym:

I. Organizowane będą Sekcje:

a) zezwoleń na ratalną spłatę wszelkich zaległości podatkowych na okres czasu 12 miesięcy do kwoty 100.000 zł. na każdego płatnika,

1) *wychowu świń*, w powiatach Chojnickim, Działdowskim, Kościerskim, Kartuskim, Lubawskim, Morskim, Sępolińskim, Tucholskim i wschodniej części pow. Brodnickiego. Do wymienionych Sekcyj może być przyjętych najwyżej 250 konkursistek;

b) odraczeń spłaty zaległości podatkowych na przeciąg do 3 miesięcy.

2) *wychowu kur*, w całym województwie pomorskim,

2) *Urzędy Skarbowe* — do wydawania we własnym zakresie:

3) *wychowu gęsi na tucz*, w powiatach: Kartuskim, Kościerskim i Morskim;

a) zezwoleń na ratalną spłatę wszelkich zaległości w podatkach bezpośrednich na okres czasu nie przekraczający 6 miesięcy do kwoty 10.000 zł. na płatnika.

4) *wychowu królików* w całym woj. pomorskim. Do wymienionych Sekcyj może być przyjętych najwyżej 100 konkursistów;

b) odroczeń spłaty wymienionych zaległości podatkowych na przeciąg 2 miesięcy do kwoty 5.000 złotych na płatnika w ciągu roku budżetowego.

5) *tuczowi świń na bekon*, w powiatach: Chełmińskim, Chojnickim, Gniewskim, Grudziądzkim, Kościerskim, Sępolińskim, Tczewskim i Toruńskim. — Do wymienionych Sekcyj może być przyjętych najwyżej 80 konkursistów i konkursistek;

3) Nadto upoważnia się Izby Skarbowe i Urzędy Skarbowe do obniżenia kar za zwłokę do wysokości określonej art. 3 ustawy z 31. 7. 1924 r., co do rozkładanych na raty zaległości lub odroczonej t. j. do 1 proc. miesięcznie (od podatku gruntowego i spadkowego 1/2 proc. miesięcznie.)

6) konkursu *uprawy jęczmienia* w całym woj. pomorskim z wyjątkiem powiatów: Kościerskiego, Kartuskiego, Morskiego i północnej części Chojnickiego;

Dyrekcja PTR.

7) konkursu *uprawy owsa*, w powiatach: Działdowskim, Kościerskim, Kartuskim, Morskim, i północnej części Chojnickiego;

KOMUNIKAT NR. 18.

Niniejszem komunikujemy, że w Pomorskiej Komisji Pracy Toruń — Kr. Jadwigi 20 (telef. 655 i 676) są do nabycia książeczki obrachunkowe dla robotników rolnych po cenie 50 gr. sztuka, oraz kontrakty taryfowe płac, obejmujące wszystkie kategorie robotników rolnych, po cenie 1,50 zł. Nadmieniamy, że zapotrzebowania należy skierowywać pod powyższym adresem i będą one wysyłane tylko za zalicz. poczt. w gotówkę lub znaczki pocztowe.

8) konkursu *uprawy mieszanek pastewnych*, w całym woj. pomorskim;

9) konkursu *uprawy lucerny* (2-wu letniego), w całym woj. pomorskim;

10) konkursu *uprawy kukurydzy*, w pow.: Chełmińskim, Gniewskim, Grudziądzkim, Starogardzkim, Tczewskim, Toruńskim, Wąbrzeskim i wschodniej części świeckiego;

11) konkursu *uprawy buraków pastewnych*, w całym woj. pomorskim, z wyjątkiem powiatów: Chojnickiego, Działdowskiego, Kościerskiego, Kartuskiego i Morskiego;

Dyrekcja PTR.

12) konkursu *uprawy marchwi pastewnej* — jak buraków pastewnych;

13) konkursu *uprawy brukwi*, w powiatach: Chojnickim, Koscierskim, Kartuskim i Morskim;

14) konkursu *uprawy ziemniaków*, w całym woj. pomorskim;

15) konkursu *uprawy fasoli*, w całym woj. pomorskim;

16) konkursu *uprawy tytoniu*, w okręgu tytoniowym.

Uwaga: Młodzież męska przyjmowana będzie do konkursów: wychowu królików, tuczu świń na bekon, uprawy jęczmienia, owsa, mieszanek pastewnych, lucerny, kukurydzy, buraków pastewnych, brukwi, ziemniaków i tytoniu. Młodzież żeńska przyjmowana będzie do konkursów: wychowu świń, kur i gęsi, tuczu świń na bekon, uprawy kukurydzy, marchwi pastewnej i fasoli.

Przypominamy, że Sekcja Przysposobienia Rolniczego składać się może z 6-ciu do 15-tu młodych rolników (rolniczek) powyżej lat 16-tu, nie posiadających własnego gospodarstwa, oraz że każdy konkursista (ka) może w jednym roku wziąć udział tylko w jednym konkursie.

II. Materiał konkursowy dla Sekcyj Przysposobienia Rolniczego PTR. dostarczony będzie na warunkach następujących:

1) dla sekcji wychowu świń, królików, kur i gęsi dostarczony będzie materiał zarodowy t. j. maciorki z zarodowych chlewni, jaja wylęgowe z zarodowych wylęgarni i rasowe króliki;

2) dla sekcji tuczu świń na bekon wieprzki z dobrych chlewni;

3) dla sekcji produkcji roślinnej I-sze odsiewy zbóż i nasion, oraz nawozy sztuczne w określonej ilości.

Jeżeli całkowita wartość materiału konkursowego, przypadającego na jednego uczestnika (czk Sekcji nie będzie przekraczać kwoty zł. 5,—, wówczas konkursista (k) winien (na) będzie opłacić należność z góry. Na wyższe kwoty Pomorskie Towarzystwo Rolnicze udzieli konkursistom (kom) kredytu do zakończenia konkursów. — Konkursista (ka) wystawi zobowiązanie, poręczone podpisem ojca ewentl. opiekuna.

W Sekcjach wychowu świń każda konkursistka winna będzie przy zapisywaniu się do Sekcji przekazać za pośrednictwem patrona dla Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego w Toruniu ul. Król. Jadwigi 20 kwotę zł. 10,— jako gwarancję przyjęcia maciorki; w razie nieprzyjęcia maciorki konkursistka nie może rościć pretensji do zwrotu zadatku, który to Pomorskie Towarzystwo Rolnicze zużywa na pokrycie strat wynikłych z tytułu powyższego. Resztę należności za maciorki opłacać będą konkursistki po zakończeniu konkursu, wystawiając zobowiązanie zapłaty, poręczane podpisem ojca ewentl. opiekuna. — W razie uzyskania kredytu w Kasach Stefczyka na zakup prosiąt (w konkursach wychowu i tuczu świń) zadatek w kwocie zł. 10,— zwrócony zostanie konkursistkom przy składaniu rewersów w Kasach Stefczyka.

Ceny materiałów konkursowych podawane będą do wiadomości Sekcjom, za pośrednictwem patronów, na mniej więcej 4-ry tygodnie przed rozpoczęciem prac konkursowych.

III. 1) Instrukcje szczegółowe, dotyczące poszczególnych konkursów, otrzymywać będą uczestnicy (czki) Sekcyj:

a) w Sekcjach wychowu świń, wychowu królików i tuczu świń, przy rozdawaniu materiałów konkursowych;

b) we wszystkich pozostałych Sekcjach na mniej więcej 2 tygodnie przed rozpoczęciem prac konkursowych.

2) W każdej Sekcji Przysposobienia Rolniczego PTR. zorganizowany będzie 1-no dniowy wstępny kurs, w którym wszyscy uczestnicy (ki) Sekcji będą obowiązani wziąć udział, pod rygorem wykluczenia z Sekcji.

3) Dla wszystkich przodowników (czek) Sekcji Przysposobienia Rolniczego PTR. zorganizowane będą 2-dniowe kursy w 3-ch do 4-ch miastach powiatowych na Pomorzu, w których wszyscy przodownicy będą obowiązani wziąć udział pod rygorem usunięcia z przodownictwa.

IV. Młodzież rolnicza, pragnąca zawiązać Sekcję Przysposobienia Rolniczego PTR., winna załączony formularz, ściśle wypełniony i podpisany, przesłać do Instruktorjatu i Powiatowego Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, w najpóźniejszym terminie do dnia 30-go stycznia 1931 roku.

Zaznacza się, że o ile formularz nie będzie ściśle wypełniony, lub o ile zgłoszenie Sekcji Przysposobienia Rolniczego PTR. nie będzie odpowiadało warunkom wymienionym w powyższym okólniku, przesłane zgłoszenie będzie zwrócone odnośnej Sekcji.

Niewypełnienia wyżej wymienionych warunków przez poszczególnych konkursistów (ki) lub przez całe Sekcje Pomorskie Towarzystwo Rolnicze uważać będzie jako odstąpienie od konkursu poszczególnych konkursistów (ki) lub całych Sekcyj.

Uwaga: Pomorskie Towarzystwo Rolnicze może odrzucać zgłoszenia do poszczególnych konkursów, zgłoszonych najpóźniej w Sekcji, o ile ogólna liczba wszystkich Sekcyj, zgłoszonych do odnośnego konkursu, przekracza cyfrę przewidzianą.

Dyrekcja PTR.

DEKLARACJA Nr. 1.

Do

Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego

w Toruniu.

przez Instruktorjat i Sekretarjat Powiatowy
Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego

w

My, niżej podpisani, młodzi rolnicy (młode rolniczki) Kółka Rolniczego PTR. (Stow. Młodzieży Polskiej) w pragniemy zawiązać Sekcję Przysposobienia Rolniczego i przystąpić do konkursu przyczem zobowiązujemy się:

o ile należność za materiał konkursowy przypadająca do zapłacenia od każdego z nas nie przekroczy kwoty zł. 5,—, wpłacić powyższą należność Pomorskiemu Towarzystwu Rolniczemu w terminie oznaczonym przez Pomorskie Towarzystwo Rolnicze;

o ile należność za materiał konkursowy, przypadająca do zapłacenia od każdego z nas będzie wyższa niż zł. 5,—, złożyć Pomorskiemu Towarzystwu

Rolniczemu zobowiązanie zapłaty, poręczone podpisem ojca ewtl. opiekuna, w terminie oznaczonym przez Pomorskie Towarzystwo Rolnicze,—

oraz stwierdzamy, że warunki przystąpienia do Sekcji Przynależności Rolniczego zostały nam podane do wiadomości okólnikiem Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego z dnia 2. I. 1931 r. i są nam znane.

KOMUNIKAT NR. 20.

w sprawie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej z dnia 29. 11. 1930 r. o organizacji instytucji Ubezpieczeń Społecznych.

Komunikujemy członkom PTR., że w Dzienniku Ustaw Nr. 81 ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r., wydane z mocą ustawy o organizacji i funkcjonowaniu instytucji ubezpieczeń społecznych, na mocy którego ma być zmieniony częściowo ustroj Kas Chorych, oraz innych instytucji ubezpieczeń społecznych. Pomiędzy innymi zmianami ustroju rozporządzenie przewiduje, że Okręgi Kasy Chorych mogą obejmować jeden, lub więcej powiatów tak, aby liczba ubezpieczonych wynosiła najmniej 10 tys. osób. Następnie znoszą się Zarządy Kas Chorych, a tworzą się Rady Zarządzające ze zmniejszoną do 12—15 osób liczbą członków Rad. Dyrektor i Lekarz Naczelny Kas Chorych otrzymują znacznie większe uprawnienia, niż dotychczas.

Inne instytucje ubezpieczeń społecznych otrzymywać mają także inny ustroj, zbliżony do ustroju który nadaje się Kasom Chorych.

Powyższe zmiany ustroju mają wejść w życie w terminach ustalonych przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej, natomiast niektóre przepisy, dotyczące nadzoru państwowego nad temi instytucjami, oraz Związku tych Zakładów wchodzi już w życie, również art. 79 rozporządzenia, który obniża odsetki za zwłokę, pobierane niesłusznie dotychczas przez Kasy Chorych, t. j. 2 proc. miesięcznie, do wysokości odsetek prawnych, zwiększonych o 1/5 tych odsetek. Obecnie te odsetki wynosić winny 1 proc. miesięcznie.

Szczegółowe informacje będziemy podawać naszym członkom, w miarę wejścia w życie poszczególnych przepisów tego rozporządzenia.

Dyrekcja PTR.

L. p.	Imię, nazwisko i wiek konkursisty (ki)	Przestrzeń gospodarstwa ojca	Wykształcenie konkursisty (ki)	Podpis konkursisty (ki)
1.				
2.				

Przodownikiem (ką) Sekcji wybrano zamieszkałego (ą) w poczta zastępcą przodownika (ki) Sekcji wybrano Na patrona Sekcji Kółko Rolnicze PTR. Stow. Młodzieży Polskiej) proponuje p. zamieszkałego w poczta Materiały konkursowe wysłać należy do stacji kolejowej

Rolnicy, prowadźcie rachunkowość gospodarczą!

Nagrody za prawidłowe prowadzenie rachunkowości gospodarczej.

Pomorska Izba Rolnicza prowadzi p. in. dział księgowości i rachunkowości gospodarczej. Chcąc zachęcić rolników a zwłaszcza małorolnych do prowadzenia prawidłowej księgowości, która jest podstawą dla uzyskania szczegółowych danych o dochodowości gospodarstw rolnych, a w dalszej mierze służyć może dla badania tak ważnego zagadnienia, jakim jest obliczenie kosztów produkcji, Pomorska Izba Rolnicza wyznaczyła pewne nagrody za dobre prowadzenie zapisków i regularne nadsyłanie raportów kasowych i gospodarczych za rok 1929/30.

Otrzymali następujące nagrody:

1. List pochwalny i maciorę (świnę) zarodową pp.: *Zygmunt Pruszkowski* z Wielk. Radowisk, *Jan Łączewski* z Iłowa i *Paweł Szeñler* z Kamionki.
2. List pochwalny i gniazdo kur „karmazynów” 1 kogut i dwie kury) pp.: *Stanisław Bąk* z Wałdowa Król., *Franc. Rychert* z Sawor, *Stanisław Glapiński* z Iłowa i *Piotr Pańczak* z Lubawy.
3. List pochwalny pp.: *Wincenty Czarnowski* z Zapędowa i *Józef Józwiłk* ze Sławocina.
4. Gniazdo kur „karmazynów” pp.: *Franc. Pardo* z Kursztyna, *Jan Pakuła* z Lipienicy, *Kazimierz Zawada* z Tępcza i *Jan Włosek* z Powalek.

5. Maciorę (świnę) zarodową i parę gęsi pomorskich p. *Józef Mierzwa* ze Staręczyna.

6. Maciorę (świnę) zarodową p. *Janowi Goni-szewskiemu* z Nowego Grodziczna.

Niezależnie od powyższych nagród, wyżej wymienieni otrzymali roczne zamknięcia rachunkowe z wyliczeniem czystego dochodu lub straty z ich gospodarstw w czasokresie gospodarczym 1929/30, oraz korzystali z bezpłatnego abonamentu tygodnika „Kłosa”.

Wszystkim tym, którzy otrzymali nagrody i listy pochwalne w latach poprzednich i dotychczas prowadzą rachunki w swoich gospodarstwach, Pomorska Izba Rolnicza niniejszem wyraża swoje uznanie i jednocześnie komunikuje, że niezależnie od nagród udzielanych trybem dotychczasowym, zamierza premjować te gospodarstwa i przyznawać cenne nagrody tym gospodarzom, którzy w ciągu pięciu lat bez przerwy będą prowadzić rachunkowość w swoich gospodarstwach.

Pierwsze pięciolecie przypada na 1. 7. 1931 r.

JAK ZWALCZAĆ OBECNY KRYZYS W ROLNICTWIE? ZAKŁADAJCIE ZBIORNICE JAJ!!!

Obecne ciężkie przesilenie gospodarcze, jakie przeżywa rolnictwo, wymaga wspólnych, skoordynowanych wysiłków całego społeczeństwa rolniczego pod egidą organizacji rolniczych przy życzli-

wej i czynnej pomocy czynników Rządowych, przy-czem baczniejszą niż dotąd uwagę należy zwrócić na takie gałęzie produkcji rolnej, które dotąd nie były dostatecznie wykorzystane, a które jednakże dają duże możliwości rozwojowe, o ile chodzi o zbyt ich na rynku po cenach, opłacających produkcję.

Taką gałęzią jest w wybitnej mierze *jajczarstwo*, które na Pomorzu nie jest dostatecznie wykorzystane, a pod względem handlowym wykazuje duże braki organizacyjne.

Dziwnem zaiste wydawać się może, że ta dziedzina produkcji rolniczej w województwach zachodnich zupełnie jest zaniedbana, na co wskazują takie fakty jak np. że wywóz jaj z Pomorza wynosi zaledwie 1% ogólnego wywozu Polski oraz że na terenie naszego województwa nie funkcjonuje ani jedna większa zbiornica jaj.

Czas najwyższy zająć się poważnie zorganizowaniem handlu jajami, co idzie zresztą po myśli licznych bardzo szeregów rolników i czego od swych organizacyj niecierpliwie oczekują.

Braki te, miejmy nadzieję, w najbliższym czasie zostaną usunięte. Podług otrzymanych informacji do pracy w tej dziedzinie w pierwszej linii mają być wciągnięte mleczarnie spółdzielcze i Kasy Stefczyka, a jedynie w tych miejscowościach mają być powołane do życia zbiornice jaj na zasadach spółdzielczych, w których nie istnieją ani spółdzielcze mleczarnie, ani Kasy Stefczyka.

Inicjatywę tę należy powitać z całym uznaniem i należy się spodziewać, że uregulowanie handlu jajami zapewni rolnikom zbyt jaj po cenach godziwych, a zatem cały ogół rolnictwa usilnie poprze zainicjowane przez Izbę Rolniczą wysiłki przystępując gromadnie na członków tworzonych zbiornic jaj.

Zarybek węgorza.

Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie postarało się o przedłużenie terminu zgłaszania zamówień na narybek węgorza do dnia 20 stycznia 1931 roku.

Ze względu na konieczność dokonania zagranicą zamówień odpowiedniej ilości narybku węgorza dla całej Polski — Towarzystwo zwraca uwagę, iż wykonanie wszelkich spóźnionych zamówień mogłoby nie dojść do skutku.

Donosząc o powyższem, Towarzystwo apeluje do wszystkich zainteresowanych w podniesieniu dochodowości swych obiektów rybnych, o zgłaszanie zamówień na narybek węgorza najpóźniej do dnia 20 stycznia 1931 r.

Wszelkie informacje jak i zamówienia kierować należy pod adresem: Wielkopolskie i Pomorskie Towarzystwo Rybackie, Bydgoszcz, Kwiatowa, 4.— Telefon 14—26.

Zawiadomienie Szkoły Rolniczej.

Dyrekcja Szkoły Rolniczej Żeńskiej w Kowalewie Pom., pow. Wąbrzeźno, przyjmie od 15 lutego kilka kandydatek na kurs nauk gospodarstwa domowego i wiejskiego. Wiek od 16 lat. Przygotowanie — szkoła powszechna. Dalszych informacji udziela Dyrekcja.

Panów Sekretarzy Kółek Rolniczych upraszamy o regularne nadsyłanie sprawozdań z odbytych zebrań.

NOTOWANIA GIEŁDY PŁODÓW ROLNICZYCH w POZNANIU.

Urzędowe stwierdzenie komisji uctowania cen

Notowania oficjalne z dnia 15 I. 1931 r.

100 kg. w ładunkach wagonowych parytet Poznań	
Zyto	17,50—18,00
Pszonica	21,25—22,00
Jęczmień sw.	20 00—21,50
Jęczmień brow.	25,00—27 00
Owies	20 50—21,75
Mąka żytnia 65% z work. stan.	—, ——29,50
Mąka pszenna 65% z work.	39 00—42 00
Otręby żytnie	12,50—13,50
Otręby pszenne	12,50—13,50

TARGOWICA MIEJSKA.

z dnia 15 I. 1931 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi:

Bydło:

B. Stadniki:

a) wytuczony pełnomięsisty	88—96
b) tuczny mięsisty	78—86
c) tuczny dobrze odżywiony	70—76
d) miernie odżywiony	60—70

Jałówki i krowy.

a) pełnomięs. wytucz. krowy najw. wartości rzeźnej	104—112
b) pełnomięs. wytucz. krowy mniej dobre młode mat. wart. rzeźnej do lat 7.	88—100
c) starsze wytucz. jałówki i krowy	— — —
d) miernie odżywione krowy i jałówki	70—80
e) licho odżywione krowy i jałówki	50—60

Opasy chlewne:

CIEŁĘTA.

a) najprzedniejsze cielęta tuczne	120—134
b) średnio tuczne cielęta i najprzed. ssaki	105—114
c) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki	90—100
d) liche ssaki	70—84

OWCE.

a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	120—130
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżyw. młode owce	110—116
c) miernie odżywione skopy i owce	— — —

ŚWINIE.

b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żyw. wagi	118—122
c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żyw. wagi	112—116
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żyw. wagi	106—110
e) mięsiste świnie ponad 80 kg.	110—104
f) maciory i późne kastraty	100—106